

Η σειδία αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξενία Ι. Λοιζίδου, πολιτικός μπανακός/ακτομπανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοιζίδης, χημικός μπανακός - μπανακός περιβάλλοντος και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife.

www.akti.org.cy

Μέσα σε όλα... και μια καλή είδηση για τα σκουπίδια μας!

Tο θέμα των εναλλακτικών σεναρίων διαχειρίσης των σκουπιδιών μας είναι πολύ σημαντικό. Πρόκειται για ένα "παιχνίδι" δισεκατομμυρίων, τα οποία θα κληθεί η κάθε οικογένεια να πληρώνει ως χαράτσι για τα επόμενα 30 χρόνια. Λείζει λοιπόν, τας ιδιαίτερος

Του δρος
Μιχάλη
Ι. Δειζίδη

Tο θέμα των εναλλακτικών σεναρίων διαχείρισης των σκουπιδιών μας είναι πολύ σημαντικό. Πρόκειται για ένα "παιχνίδι" δισεκατομμυρίων, τα οποία θα κληθεί η κάθε οικογένεια να πληρώνει ως χαράτσι για τα επόμενα 30 χρόνια. Αξίζει, λοιπόν, της ιδιαίτερης προσοχής μας. Προ ημερών, καλά πληροφορημένες πηγές ανέφεραν την τελεσίδικη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την μη προώθηση της Μονάδας Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμάτων στη Λευκωσία. Είναι ίσως η πρώτη φορά που με χαροποιεί τόσο πολύ μία είδηση για την αικύρωση ενός έργου! Συγκεκριμένα, όπως κάποιοι από εσάς θα θυμάστε, την τελευταία δεκαετία γίνεται μία προσπάθεια δεσμευτικής και εκμετάλλευσης επί μακρόν όλων των σκουπιδιών της Κύπρου από κάποιους επιχειρηματίες, με κόστος δυσθεώρητο υπό τις σημερινές συνθήκες για τους Κύπριους πολίτες. Και συγκεκριμένα: μέχρι σήμερα πληρώναμε τελη σκυβάλων από 70 έως 170 ευρώ ετησίως ανά οικία. Στις περιοχές της Λάρνακας, όπου υλοποιήθηκε το πρώτο σκέλος του σχεδίου με τη λειτουργία της υονάδας στην Κόραι, το κόστος εκτοξεύθηκε στα 250-300 ευρώ. Μόλις, δε, δεσμευόταν το σύνολο των ποσοτήτων σε όλη την Κύπρο από το ολιγοπάλιο που θα είχε τον πλήρη έλεγχο, ποιος μας γλύτωνε από τις απανωτές αυξήσεις! Θα γίνει βέβαια άμεσα ένας Χώρος Υγειονομικής Ταφής των απορριμάτων με στόχο το κλείσιμο και αντικατάσταση του Κοτσιάτη, για να αποφύγουμε τα πρόστιμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά τουλάχιστον δεν θα δεσμεύσουμε τις ποσότητες των πολύτιμων σκουπιδιών μας. Οι Σουηδοί, π.χ., κατάφεραν να αξιοποιήσουν τα απορριμματά τους σε τέτοιο σημείο ώστε να μπορεί το όφελος από τη διαχείρισή τους να είναι μεγαλύτερο από το κόστος. Μέσω νέων τεχνικών και τεχνολογιών, έφτασαν στο άπιαστο μέχρι πρότινος θετικό πρόσημο στη διαχείριση των σκουπιδιών, γι' αυτό άλλωστε και πρωθυΐν την εισαγωγή σκουπιδιών από άλλες χώρες στη χώρα τους! Η απόφαση του Υπουργικού είναι αλήθεια ότι περιλαμβάνει πολλά ασαφή σημεία και ουρές, όπως την αναφορά ότι ο ΟΕΔΑ Λευκωσίας δεν θα πρωθηθεί "προς το παρόν". Αυτό μεταφράζεται στο ότι ο Πρόεδρος Αναστασίδης, με την παρέμβασή του στην αποτροπή ενός από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα της Κύπρου, μας κέρδισε λίγο χρόνο. Ποιος κέρδισε χρόνο; Ο καθένας από εμάς! Από αύριο ο πολίτης πρέπει να δράσει. Να αποδείξουμε ότι υποοφεύγεις για υειδώσουμε και για

εκτρέψουμε μέσα από δομημένες υπηρεσίες ανα-
κύκλωσης-μεταποίησης τα σκουπίδια μας από τον
δρόμο προς τη χωματερή. Αυτό θα είναι η διά-
ψευση των ισχυρισμών των επιχειρηματιών και
των συνεργών τους ότι είμαστε ένας απειθαρχο-
λαός, ανίκανος να υποστηρίξουμε κοινωνικές δρά-
σεις, όπως η ανακύκλωση - επαναχρησιμοποίηση
- μεταποίηση των σκουπιδιών μας. Και ότι μόνο
μέσα από κεντρικά εργοστάσια τα οποία θα ανα-
λάβουν, αντί για μας, να πετύχουν τις ευρωπαϊκές
μας υποχρεώσεις θα βρεθεί λύση στο πρόβλημα
διαχείρισης απορριμμάτων. Άρα από τη μια έχου-
με τη λύση της δράσης, να πείσουμε την οικογένεια
και τον δήμο - κοινότητά μας να προχωρήσει σε μέ-
τρα εκτροπής των σκουπιδιών ή να πούμε το γνω-
στό "ωχ, αδελφε" και να αφήσουμε τα πράγματα να
πάρουν τον δρόμο τους. Η πρώτη οδός της δικής
μας κινητοποίησης θα περιορίσει το κόστος που οι
ίδιοι πληρώνουμε τώρα για τα σκουπίδια μας και
θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη δημι-
ουργία νέων θέσεων εργασίας στον τομέα των πρά-
σινων επαγγελμάτων. Η δεύτερη επιλογή της αδρά-
νειας θα πολλαπλασιάσει το ποσό που πληρώ-
νουμε και θα κλείσει επί μακρόν τη δυνατότητα
κοινωνικής αξιοποίησης των πρώτων αυτών υλών.
Το μεγάλο μυστικό που δίνει αξιά στο σκουπίδι
και το μετατρέπει σε σιμωόδομα οικογονικά πρό-

τη ύλη είναι ο διαχωρισμός όλων των σκουπιδιών στην πηγή, δηλαδή μέσα στο σπίτι μας: Όλα τα υλικά συσκευασίας τα παίρνει μπροστά από το σπίτι μας η Green Dot και τα φαγώσιμα (οργανικά) ή τα κλαδέματά μας μπορούμε να τα μετατρέψουμε σε χώμα! Αν κάναμε μόνο τις δύο αυτές δράσεις, τα απορρίμματά μας θα περιορίζονταν πέραν του 50% και το όλο πρόβλημα θα τελειώνε. Σε ό,τι αφορά τους δήμους/κοινότητες, ήδη άρχισαν τα πρώτα περιφερειακά κέντρα μετατροπής των κλαδεμάτων σε φυτόχωμα με μεγάλη επιτυχία. Αν προχωρήσουν τα πράσινα σημεία, θα μπορεί κάθε κάτοικος να μεταφέρει εκεί τα σκουπίδια του όλων των υπόλοιπων κατηγοριών. Υπάρχουν ήδη οι ανακυκλωτές, που χωρίς κανένα πρόσθετο κόστος θα τα αναλαμβάνουν και θα τα αξιοποιούν. Τέλος σε ό,τι αφορά το κράτος, η καλή αυτή εξέλιξη της παρέμβασης του Προέδρου δεν θα έχει καμία αξία αν δεν υποστηριχτεί από συγκεκριμένες δράσεις. Η θεσμοθέτηση του συστήματος "πληρώνω όσσο πετώ" σε όλη την Κύπρο, η προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης - ενημέρωσης του πολίτη για τη μείωση και επαναχρησιμοποίηση-ανακύκλωση και άλλες πολύ συγκεκριμένες δράσεις είναι εκ των ων ουκ άνευ, για να ανατρέψουμε το σημερινό εις βάρος μας σκηνικό στο θέμα της διαγείσιμης των σκουπιδιών.

zΩ!

... σε έναν κόσμο γαλάζιο!

Κοσμογονία γίνεται στις θαλασσινές κοινωνίες της Ευρώπης. Η Γαλάζια Ανάπτυξη αποκτά ολοένα και περισσότερη προσοχή, ολοένα και περισσότερη βαρύπτητα ως μοχλός ανάπτυξης. Οι τοπικές αυτοδιοικήσεις της Αδριατικής και του Ιονίου ανακοίνωσαν τις προάλλες την κοινή τους πλεύση για πολλά θέματα που αφορούν την κοινή τους θάλασσα: βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας των θαλασσίων συγκοινωνιών και διαδρομών, σκουπίδια της θάλασσας και διαχείρισή τους, “branding” του τουριστικού προϊόντος της Αδριατικής και του Ιονίου, νέα μοντέλα επιχειρηματικής ανάπτυξης στον τομέα των κρουαζιέρων και του ναυτικού τουρισμού, θαλάσσια χωροταξία και ολοκληρωμένη διαχείριση της παράκτιας ζώνης, ενίσχυση της γαλαζιας έρευνας και καινοτομίας. Τα πιο πάνω είναι μόνο κάποιοι από τους τομείς που με τη βοήθεια της Κομισιόν (DG for Regional Policy/EUSAIR) και την πρωτοβουλία των τοπικών αρχών οι κοινωνίες της Αδριατικής και του Ιονίου βάζουν

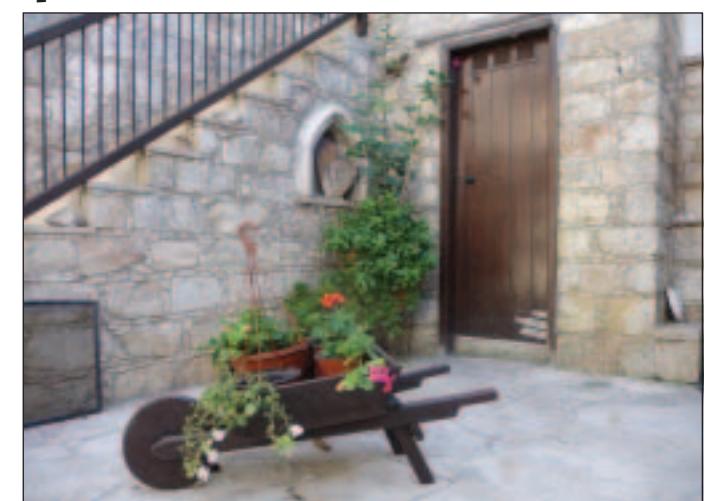
μπροστά ευφάνταστες προτάσεις, δράσεις και συγκεκριμένες λύσεις και ξεκινάνε το “γαλάζιο” τους ταξίδι!

三八

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

... στον φθινοπωρινό Κάθηκα!

Η ΕΣΟΧή της Κύπρου είναι όμορφη όλες τις εποχές! Το φθινόπωρο στα χωριά μας, εκεί στη Λαόνα της Πάφου, έχει μια αλλιώτικη μαγεία. Είναι τα αμπέλια που γεμίζουν τον αέρα με εκείνη την ιδιαίτερη μυρωδιά που έχει το αμπέλι το φθινόπωρο, είναι η θαλασσινή αύρα που ανεβαίνει από τον Ακάμα με αρώματα από θυμάρι και αλμύρα. Είναι οι πρώτες δειλές δοκιμές του κρασιού που, αν και μωρό ακόμα, θα δείξει τι μέλλει γενέσθαι: η αγωνία του οινοποιού και ιδιαίτερα του ερασιτέχνη μερικαλή! Ο ξάδελφος, ο Ευρυπίδης, με δέος μεταγγίζει το κρασί του. Καλή επιτυχία! Τα φρέσκα ψωμιά της Φωστήρας, τα "αφρούγια ποξιμάθκια, ο καφές στην παραμυθένια αυλούνδα της Έφης, η μαρμελά-

δα μόσφιλο της θείας της Χρυσής και οι σουτζούκκοι που έχουν ήδη στεγνώσει... Ευλογημένη γη

του χωριού μου, ευλογημένο φθι-
νόπωρο του νησιού μας!

三八